

SVIZOVE STRANI

[novice]

2. APRIL 2010 * LJUBLJANA

Srečanje Sviza in visokošolskega ministrstva

V petek, 2. aprila, so se v prostorih Sviza sestali predsedstvo konference visokega šolstva in znanosti in glavni tajnik Sviza s predstavnikami Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, ki jih je vodil državni sekretar József Györkös. Sviz je ponovil zahtevo za usklajitev plač lektorjev, bibliotekarjev in asistentov na univerzah s plačnim razredom asistenta z doktoratom, ki je bil zvišan lani spomladi v Kolektivni pogodbi za javni sektor.

Sviz in ministrstvo sta se načelno uskladila o spremembah sestave upravnih odborov na raziskovanih inštitutih, ki bodo šle v Državni zbor po hitrem postopku. Sindikat je ministrstvu predlagal tudi ustanovitev sindikalno-ministrske delovne skupine za spremljanje novega plačnega sistema. Državni sekretar je svizje zvonil, da se bo ministrstvo hitro opredelilo do te pobude. Sviz je znova predlagal, da se pripravi nova skupna kolektivna pogodba za visoko šolstvo in znanost, s čimer se je ministrstvo prav tako strinjalo.

13. APRIL 2010 * LJUBLJANA

45. seja IO Sviza

Na prvi seji Izvršilnega odbora Sviza po marčevski seji Glavnega odbora so člani IO že preverili uresničevanje sklepov te seje, poleg tega pa so razpravljali tudi o napovedanih spremembah delovno-pravne zakonodaje in o pokojninski reformi. IO je soglašal tudi s predlogom aktivnosti za izboljšanje položaja zaposlenih v skupini »J«. Zaupniki so skupaj z Obvestili že prejeli navodila za ocenitev razpoložena oz. pripravljenosti za stavko med administrativnimi, tehničnimi in računovodskimi delavci. Po prejemu teh informacij bo Izvršilni odbor Sviza odločil o prihodnjem ravnanju.

Na predlog upravljavca Svizovih počitniških stanovanj so člani IO Sviza potrdili tudi predlog novih cen najema stanovanj za letos, ki so v povprečju višje za 5,1 odstotka. Popravek cen je bil potreben, ker Sviz že lani ni usklajal cen najema pri nekaterih stanovanjih, ker je z manjšimi popravki lažje slediti spreminjanju cen, ki jih vsako leto spomladi določajo upravniki apartmajskih naselij, in ker je le tako možno zagotavljati standard, ki ga pričakujejo člani (vstopnice za bazene, oprema prostorov, tudi internetni priključek in klimatizacija). Nove cene se uporabljajo od 3. maja letos in so objavljene tudi na Svizovi spletni strani.

19. APRIL 2010 * LJUBLJANA

Socialni partnerji o pokojninski reformi

Po številnih nasprotovanjih in protestih proti napovedani pokojninski reformi je predsednik vlade povabil predstavnike sindikalnih konfederacij in delodajalskih organizacij na socialni dialog s predstavnikami vlade o predlogu pokojninske reforme. Pogovor socialnih partnerjev naj bi tekel vsak ponedeljek vsaj do konca letošnjega maja. Na prvem srečanju so se dogovorili, da bodo na prvem prihodnjem srečanju po prvomajskih praznikih odprli vprašanje starostne meje za upokojeitev. V predlogu zakona so aktualna tudi še druga vprašanja, in sicer prehodna obdobja, enakost obravnave moških in žensk ter časovni bonusi in bonusi za otroke. Sindikati pri predlogu reforme odločno nasprotujejo predlaganemu zvišanju meje za polno upokojeitev na 65 let za moške oz. 63 let za ženske. Če do kompromisa ne bo prišlo in bo vlada v parlamentarni postopek poslala neusklajen predlog, sindikati že napovedujejo naknadni zakonodajni referendum. Delodajalci pa si medtem prizadevajo, da bi pokojninsko, zdravstveno in delovnopravno zakonodajo obravnavali v paketu, ker je povezana. O rezultatih ponedeljkovih srečanj socialnih partnerjev o pokojninski reformi vas bomo še obveščali.

22. APRIL 2010 * LJUBLJANA

Premier odgovoril na pismo KSJS

Predsednik vlade se je odzval na odprto pismo Konfederacije sindikatov javnega sektorja Slovenije, katerega vsebino predstavljamo v rubriki Aktivnosti. Premier Borut Pahor je pojasnil, da se slovenska vlada glede na neugodno gospodarsko in javnofinančno stanje pri nas kot posledice zaostrenega gospodarskega in finančnega stanja prioritarno ukvarja z vprašanji javnofinančne vzdržnosti javne porabe. Glede izjave o načelnem dogovoru med vlado in sindikati javnega sektorja o znižanju števila zaposlenih v javnem sektorju je pojasnil, da je ta izjava temeljila na lani oktobra podpisanim dogovoru, ki govori o zmanjšanju števila zaposlenih v javnem sektorju v letih 2010 in 2011, vendar ne več kot za en odstotek na letni ravni. Dogovor o znižanju števila zaposlenih v javnem sektorju med vlado in sindikati torej obstaja. Pri vprašanju dodatnega varčevanja v javnem sektorju v tem letu, ki ga je prav tako po eni od sej vlade napovedal njen predsednik, pa je premier opozoril na vsebino prej omenjenega dogovora, iz katerega izhaja, da so finančne posledice skupaj dogovorjenih ukrepov na plače v letu 2010 večje od dogovorjenih in izpeljanih v letu 2009. To pomeni, da je bilo in še bo letos izvedeno dodatno zmanjševanje obsega sredstev, potrebnih za plače v javnem sektorju, vendar le v sklopu sprejetega dogovora in aneksa h KPJS. »Vsi navedeni ukrepi so bili sprejeti v sklopu socialnega dialoga in torej Vaš očitek o razmišljanju predsednika vlade glede smiselnosti socialnega dialoga ni korekten. Prav gotovo bodo tudi v prihodnje vsi predlagani zakonodajni predlogi in ukrepi, ki se bodo nanašali na zaposlene v javnem sektorju, predmet socialnega dialoga z reprezentativnimi sindikati v javnem sektorju. Uspešnost socialnega dialoga pa je in bo odvisna od pripravljenosti za iskanje še sprejemljivih rešitev ob partnerjev socialnega dialoga,« je svoj odgovor na odprto pismo KSJS sklenil predsednik slovenske vlade Borut Pahor.

[uvodnik]

Sviz 20 let pozneje: solidarnost namesto proslave

Leto 2010 je leto številnih obletnic ustanavljanja in začetka delovanja družbenih subjektov v času, ki ga razumemo kot čas demokratizacije. Sviz je ena od civilnodružbenih organizacij, ki dobro ilustrira duh prelomnega časa: skupina podobno mislečih državljanov in državljanek si je vzela pravico do svobodnega združevanja in izražanja mnenj in 15. maja 1990 ustanovila sindikat Sviz. Ustanovitelji so pravilno ocenjevali, da bo samostojni sindikat bolj prožen in uspešnejši pri uveljavljanju interesov zaposlenih v izobraževanju in znanosti, ker mu energije ne bo treba trošiti za reformiranje obstoječe sindikalne zveze ali se ukvarjati z ustanavljanjem nove konfederacije. Začetek delovanja Sviza je povsem konkreten prispevek k demokratizaciji družbenega življenja v Sloveniji, ki je temeljil na parcialnem interesu skupine zaposlenih.

Tistega eruptivnega leta so bili ustanovljeni tudi drugi sindikati, vendar za oblikovanje demokratične izkušnje niso vse ustanovitve enako pomembne. Če je poraženi kandidat za predsednika edine takrat obstoječe sindikalne zveze s seznamom dela članstva – iz užaljenosti – ustanovil novo konfederacijo, ne da bi se članstvo tega zavedalo, to ni isto kot takrat, ko je Sviz pozval učitelje in druge, naj se včlanijo v novi sindikat. Sviz ni nastal s prenašanjem pristopnih izjav iz enega sindikata v drugega, temveč so ljudje vanj vstopali svobodno – to so tudi izrazili z individualno podpisano pristopno izjavo. Razlika v demokratičnem standardu je očitna in se vpišuje v način delovanja posameznih sindikatov.

Naj izpostavim najočitnejšo razliko v primerjavi z drugimi slovenskimi sindikati: Sviz je namreč edini sindikat, ki odločitev o stavki sprejme na podlagi tajnega glasovanja članic in članov. Je edini sindikat, ki je odločitev o podpisu lanskega dogovora o znižanju pridobljenih pravic (ukinitve delovne uspešnosti, preložitve uskladitve plač) prepustil tajnemu glasovanju članstva.

BRANIMIR ŠTRUKELJ,
glavni tajnik Sviza

Če vrednotim in ocenjujem prvo dvajsetletko delovanja, sta zame raven in pomen upoštevanja in spoštovanja volje in odgovornosti članice in člana, ki sta bila vzpostavljena ob nastajanju sindikata, ena od treh strateško pomembnih opredelitev, na katerih velja graditi prihodnost Sviza. Torej: načelo aktivnega, odločujočega člana; programska oziroma politična opredelitev o pomenu javnih storitev, še zlasti javnega zdravstva in šolstva; in solidarnost kot ključna vrednota, ki deluje v smeri pravičnejše družbe.

Solidarnostna, vključujoča družba, kot jo je opredelila skupina slovenskih intelektualcev v razmisleku »Kam po krizi«, je vizija, ki povečuje možnost preživetja znanincev na tem planetu, a do tam ni mogoče priti brez preproste, vsakdanje medčloveške solidarnosti. V Svizu smo za obeležitev dvajsete obletnice ustanovitve sindikata načrtovali slovesnost v Cankarjevem domu, na kateri bi udeležence nagovoril tudi predsednik države dr. Danilo Türk. Ni dvoma, da bi navzočnost predsednika še dodatno okrepila naše delovanje, na katerega smo ponosni, prav tako družbeno vlogo in pomen sindikata. A Glavni odbor Sviza se je odločil drugače. Odpovedali smo se proslavi, trepljanju po ramah, navzočnosti predsednika in celo žrtvovali zahvalo tistim, ki so najzaslužnejši za ustanovitev Sviza, in se odločili, da sredstva namesto za proslavo namenimo tistim, za katere ocenjujemo, da jih potrebujejo. Za ambulanto ki skrbi za osebe brez zdravstvenega zavarovanja, za varno hišo, za igralo za otroke s cerebralno paralizo, za dvigalo dijaku, za krizni center za otroke, za družino s sedmimi otroki, društvu za avtizem, za svetovanje mladim z učnimi težavami. Niso vsi navdušeni, ker bomo izpustili priložnost za izpostavitve pomena ustanovitve Sviza in se ne bomo javno zahvalili najbolj zaslužnim, se slikali s predsednikom ... Kaj pa vi?

[v središču] SVIZOVIH PRVIH 20 LET

Kako smo ustanovili Sviz

V letu 2010 se izteka 20 let, odkar je bil ustanovljen Sviz Slovenije kot prvi samostojni sindikat dejavnosti v Sloveniji. Vanj so se prostovoljno vključevali zaposleni v predšolski vzgoji, osnovnem, srednjem in visokem šolstvu ter raziskovalni dejavnosti oziroma v današnjem pomenu javni uslužbeni v dejavnosti šolstva in znanosti, ki so bili pred tem množično vključeni v nekdanjo Zvezo sindikatov Slovenije. Neposreden povod za ustanovitev samostojnega sindikata je bil kongres Zveze sindikatov Slovenije (ZSS) 6. in 7. aprila 1990, ki je sprejel sklep o ustanovitvi Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, v resnici pa je šlo za formalno pre-

litev tedanje družbenopolitične organizacije v politično neodvisno sindikalno zvezo, vendar brez bistvenih notranjih sprememb in zamenjave vodstva.

V razburkanem političnem ozračju, ko so razpadle tedanje SZDL, ZKS in ZSMS in so se oblikovale nove politične stranke, so se tudi v sindikatih porajale zahteve za razpustitev ZSS, vzpostavitev samostojnih sindikatov in nato ustanovitev nove zveze. Skupščina Sindikata delavcev v vzgoji, izobraževanju in znanosti je že 1. marca 1990 v zbornični dvorani Univerze v Ljubljani v pripravah na 12. kongres takratne ZSS zahtevala, da je zveza sindikatov lahko samo zveza, ki jo ustanav-

jajo samostojni sindikati dejavnosti. Statut zveze mora biti skupni dogovor sindikatov, ne pa dokument, ki vsiljuje sindikatom program in organizacijo. Sindikat naj sam določa svoj program in organizacijo ter voli svoje predstavnike. Članarina se nakazuje sindikatu, ta pa po medsebojni dogovorjenih merilih financira svoje delovanje in delovanje zveze. Skupščina je zahtevala zmanjšanje števila sindikalnih funkcijarjev ZSS ter razpustitev Zveze sindikatov Jugoslavije ter zavežala delegate, da na kongresu ZSS uveljavljajo zahteve skupščine.

Vodstvo tedanje ZSS je vse pobude vztrajno zavračalo, kar je vzbujalo proteste, zlasti intelektualnega dela članstva. Ker kongres ZSS ni sprejel skoraj nobene zahteve, ki jih je postavila skupščina Sindikata delavcev v vzgoji in izobraževanju, s(m)o vsi njegovi delegati složno zapustili kongres. Republiški odbor je nato 18. aprila sklenil, da začne ustanavljati novi Sindikat vzgoje, izobraževanja in znanosti (SVIZ) z včlanjevanjem članstva na podlagi prostovoljnih pristopnih izjav. Statutarna komisija je predlagala spremembe statuta, po katerih sindikat deluje samostojno in neodvisno od ZSSS. Na seji razširjenega Republiškega odbora **15. maja 1990** so bile spremembe statuta,

ki so omogočale tudi plačevanje članarine samostojnemu sindikatu, potrjene. Na tej seji ROS so bile nakazane jasne programske usmeritve in sprejet sklep, da nov sindikat pristopi k sklepanju prve svoje predstavnike. Članarina se nakazuje sindikatu, ta pa po medsebojni dogovorjenih merilih financira svoje delovanje in delovanje zveze. Skupščina je zahtevala zmanjšanje števila sindikalnih funkcijarjev ZSS ter razpustitev Zveze sindikatov Jugoslavije ter zavežala delegate, da na kongresu ZSS uveljavljajo zahteve skupščine.

Medtem so že potekale dejavnosti za pridobivanje članstva. Do konca junija 1990 se je včlanilo 13.000 članic in članov, novembra 1990 pred konstitutivno skupščino jih je bilo že 18.000. Sviz – za razliko od mnogih drugih sindikatov – ni izstopil iz ZSSS, temveč je sam včlanil svoje članstvo. Samostojen sindikat je naletel na težave pri odpiranju žiro računa, ker v takratni klasifikaciji (razen zveze sindikatov) ni bilo sindikatov dejavnosti. Vendar smo z vztrajnimi zahtevami na takratni zvezni SDK kot prvi dosegli možnost registracije samostojnega sindikata.

Ob navdušenju podpori članstva je Sviz postal partner v pogajanjih z vlado in postopno bistveno prispeval k izboljšanju položaja zaposlenih v šolstvu, vzgojni in raziskovalni dejavnosti ter pozneje še v kulturi.

VLADIMIR TKALEC,
prvi glavni tajnik SVIZ

[napovednik]

Usposabljanje zaupnikov

V sklopu projekta socialnih partnerjev KSJS SI-PART, ki je namenjen krepitvi socialnega dialoga in je delno sofinanciran iz Evropskega socialnega sklada (Operativni program razvoja človeških virov za obdobje 2009–2013), je Konfederacija sindikatov javnega sektorja Slovenije (KSJS) kot nosilec projekta predvidela tudi usposabljanje sindikalnih zaupnikov.

Sindikalni zaupniki se pri svojem vsakodnevnem delu srečujejo z vprašanji plačnega sistema, pogojev dela in zagotavljanja socialne varnosti za zaposlene. V času, ko vlada predlaga vrsto zakonodajnih sprememb na številnih področjih (plačni sistem, urejanje trga dela, pokojninska reforma ...), je za sindikalne zaupnike še zlasti pomembno, da imajo aktualne informacije o predlaganih zakonskih rešitvah in drugih ukrepih ter da so ustrezno usposobljeni za dejavno sodelovanje v socialnem dialogu o navedenih temah. Konfederacija zato v sklopu projekta SI-PART za Svizove sindikalne zaupnice in zaupnike pripravlja dvodnevni strokovni seminar. **Seminar bo v torek in sredo, 18. in 19. maja, v hotelu Smogavc v Zrečah.** Stroški udeležbe (nočitev, prehrana, stroški predavateljev) bodo kriti iz sredstev projekta SI-PART. Zaradi omejenega števila mest je potrebna predhodna prijava, in sicer pri koordinatorici projekta Sabini Švajger (po telefonu 01 434 12 49 ali e-pošti Sabina.Svajger@si-part.si) najpozneje do **14. maja letos.**

Več podatkov o seminarju skupaj z njegovim programom najdete na spletnih straneh projekta (www.si-part.si/strokovno_usposabljanje) in Sviza (www.sviz.si/aktualno). Vabljeni!

SVIZOVE STRANI

KONGRES KSJS

Uspešna prva štiri leta

Delegati sedmih sindikatov, ki so združeni v Konfederacijo sindikatov javnega sektorja Slovenije (KSJS) in zastopajo 74.000 članic in članov, so se v začetku aprila zbrali na 3. kongresu konfederacije. Opredeljevali so se do nekaterih aktualnih vprašanj, zlasti sprememb plačne, pokojninske in delovnopravne zakonodaje, se zavzeli za krepitev javnih storitev in ohranitev socialnega položaja javnih uslužbencev. Delegate sta pozdravila in nagovorila tudi ministrica za javno upravo Irma Pavlinič Krebs in predsednik Zveze svobodnih sindikatov Slovenije mag. Dušan Semolič.

V uvodnem nagovoru je dosedanji predsednik konfederacije Branimir Štrukelj, ki so mu zbrani na kongresu zaupali njeno vodenje tudi v prihodnjem štiriletнем mandatu, izpostavil pomembnost in upravičenost odločitve o ustanovitvi KSJS pred štirimi leti. Potrdilo se je prepričanje, da sindikalno organizirani delavci v javnem sektorju potrebujejo organizacijo, ki bo izražala in uveljavljala njim skupne interese. V štirih letih je konfederacija postala prepoznaven in vpliven del slovenske sindikalne organiziranosti in pomemben subjekt socialnega dialoga v državi. Postala je članica Ekonomsko-socialnega sveta, podpisala Socialni sporazum in sodeluje pri oblikovanju delovne in druge zakonodaje ter je zastopana v številnih delovnih telesih in komisijah. Njena vloga bo dejavna tudi v prihodnje, saj so napovedane številne spremembe, ki bodo zadevale ne le javne uslužbenke, pač pa domala vse prebivalce naše države (pokojninska reforma, spremembe plačne

ga zakona, izhodna strategija, varčevalni ukrepi za izhod iz krize ...). Predsednik konfederacije pa obenem ocenjuje še, da bo za doseganje zadanih ciljev in izgradnjo solidarnostne družbe izjemno pomembno tudi presežanje razlik med sindikati in njihovo tesnejše povezovanje, tako na ravni naše države kot na ravni Evropske unije.

»Nekaterih stvari, kot je temeljno razmerje med kapitalom in delom, se ne bo več dalo reševati na ravni države in zato bodo potrebne skupne akcije.«

Kot smo omenili že na začetku, je kongres potrdil poročilo o dejavnosti konfederacije v prvem štiriletнем obdobju njenega delovanja in program dela za mandat 2010–2014. Delegati so sprejeli tudi dve resoluciji. Vse te dokumente najdete tudi na Svizovi spletni strani v rubriki Novice.

mednarodno

Oživljanje izobraževalnega sistema na Haitiju

Po januarskem uničujočem potresu na Haitiju sindikati pripravljajo akcijski načrt za oživitve šolskega sistema v tej državi. Zdjaj še ni znano, koliko šol in kje je po potresu vnovič odprlo svoja vrata, v prihodnjih dveh mesecih pa naj bi se v šole vrnilo 700.000 učencev. Tudi v glavnem mestu Haitija se šole po potresu, ki je zahteval najmanj 200.000 življenj, znova odpirajo. Potres je sicer uničil več kot 4.000 šol. Medtem ko so bile mnoge že popravljene, druge še čakajo na vnovično odprtje.

Predstavniki haitijskega učiteljskega sindikata bodo v kratkem predstavili poročilo o položaju učiteljev, ki so bodisi izgubili delovna mesta (zaradi uničenja šol) ali so bili razseljeni. Že zdaj je znano, da so številni učitelji in njihove družine še vedno v zelo težkem položaju, ki se ponekod še poslabšuje.

Urad Združenih narodov za usklajevanje humanitarnih dejavnosti v svojem poročilu z začetka aprila navaja, da je po njihovih ocenah 302.000 otrok razseljenih po državi. Dodatnih 720.000 otrok, ki jih je prizadel potres, sicer živi v svojih domačih skupnostih, a od teh jih približno 309.500 živi v začasnih naseljih, ki jim primanjkuje osnovnih socialnih storitev. Prednostna naloga je tako zagotoviti začasne učne prostore (šotore/montažne stavbe), skupaj z učnim gradivom in s pripomočki za te otroke, učitelje in starše. Unicef je medtem v svojem poročilu navedel, da so po zaslugi humanitarnih organizacij, ki so poskrbele za izgradnjo zaslišnih bivališč in šolske potrebščine, mnoge šole lahko začele normalno delovati.

V skladu z Izobraževalne internacionale za pomoč prizadetim v potresu je skoraj 4.500 evrov nakazal tudi Sviz, ki je ta denar zbral s pomočjo svojih območnih odborov ter članic in članov. Znova se vsem, ki ste izkazali solidarnost s haitijskimi kolegi, iskreno zahvaljujemo. Pismo zahvale je Svizu poslala tudi Izobraževalna internacionala, ki je do sredine aprila v skladu zbrala približno 190.000 evrov in jih 55.000 že posredovala na Haiti za takojšnjo nujno pomoč.

Kolumbija

Na aprilskih Svizovih straneh v Šolskih razgledih smo pisali o položaju sindikalistov v Kolumbiji ter Sporazumu o prosti trgovini med EU in Kolumbijo. Pogajanja o tem so bila končana februarja letos. Sviz je pisal slovenskim evropskancem in jih pozval, da po svojih močeh prispevajo k prizadevanjem za spoštovanje človekovih in sindikalnih pravic v Kolumbiji ter ob glasovanju v Evropskem parlamentu o sprejetju trgovinskega sporazuma med EU in Kolumbijo glasujejo proti ter tako izrazijo nestrinjanje z ravnanjem tamkajšnjega režima. Prosilili smo jih tudi, naj nam sporočijo svoja stališča do navedene problematike. Do izida tokratnih Šolskih razgledov smo prejeli odziv le od enega izmed sedmih slovenskih poslancev v Evropskem parlamentu, in sicer od Iva Vajgla. Razlog za tako skromen odziv je morda (tudi) ta, da se poslanecem mandat izteče šele leta 2014 ...

[aktivnosti]

Poklic posebne vrste

Sviz je nedavno izdal brošuro Poklic posebne vrste avtoric Ane Kralj in Tanje Renar. Knjižico so že prejeli tudi sindikalni zaupniki, poslana pa je bila tudi nekaterim državnim ustanovam in drugim organizacijam, ki jih problematika, opisana v knjižici, zadeva.

Besedilo je dopolnjena različica prispevka, ki sta ga avtorici objavili v zborniku *Med javnim in zasebnim. Ženske na trgu dela*. Govori o vprašanju enakosti moških in žensk ter položaju slednjih na trgu dela. Knjižica ponuja zanimive statistične podatke, ki kažejo, da nas do resnično enakih možnosti in pogojev loči še precej truda in

dejavnosti, obenem so v knjižici zbrana tudi pričevanja zaposlenih za določen čas v vzgoji in izobraževanju, ki je še vedno izrazito feminiziran poklic.

Poklic posebne vrste je že tretja knjižica v Svizovi zbirki, vse tri pa so dostopne v elektronski obliki tudi na spletni strani www.sviz.si/brosure. Na voljo je tudi še nekaj tiskanih verzij, zato lahko tisti, ki jih problematika zanima in bi knjižico radi imeli, to sporočijo na elektronski naslov info@sviz.si.

Konec socialnega dialoga?

Glavni tajnik Sviza je kot predsednik Konfederacije sindikatov javnega sektorja Slovenije na predsednika vlade in finančnega ministra naslovil odprti pismi. V prvem premiera sprašuje o njegovih novih napovedih varčevanja v javnem sektorju, v pismu ministru pa glede usode Kapitalne družbe.

Povod za pismo predsedniku vlade je bila njegova napoved o novem možnem rebalansu proračuna, s katerim bi šli v novo krčenje javne porabe. Predsednik vlade se je pohvalil, da je vlada lani zgolj pri plačah javnih uslužbencev privarčevala 262 milijonov evrov, obenem pa je prepričan, da bi bilo mogoče privarčevati še več, kar namerava vlada letos izkoristiti. Konfederacija je zato predsednika vlade prosila za pojasnila, kje in koliko namerava vlada letos privarčevati v javnem sektorju. Premier je še zatrdil, da je vlada s sindikati javnega sektorja dosegla načelni dogovor o znižanju števila zaposlenih, vendar konfederacija, ki zastopa 74.000 zaposlenih v javnem sektorju, o tem ne ve nič, saj se z njo o teh vprašanjih ni nikoli dogovarjal noben predstavnik vlade. Ob koncu pisma pa se je predsednik KSJS kritično odzval tudi na besede premiera glede socialnega dialoga, in sicer je predsednik vlade po eni od sej vlade dejal: »Vendar pa moram reči, da sem prišel s časom do nekaterih opažanj, ki so vodilo za moje nadaljnje delo. Tudi socialni dialog ima svoj smisel, če prinese dodano vrednost. Če pa dodane vrednosti ni, potem ta socialni dialog ni več koristen in neki minister ali jaz, kot predsednik vlade, moram znati oceniti, kdaj postaja socialni dialog nesmiseln.«

Konfederacija sindikatov javnega sektorja Slovenije se je v zadnjih tednih precej zavzela tudi pri spreminjanju zakona o preoblikovanju Kapitalne družbe. Po tistem, ko so se sindikati in finančno ministrstvo že uskladili o določbah, ki naj bi opredeljevale status novonastale zavarovalnice, je ministrstvo na lastno pest, brez vključitve socialnih partnerjev in upoštevanja stališč javnih uslužbencev, spremenilo predlog zakona. Ker je glede lastništva zavarovalnice, soglasja sindikatov javnega sektorja k delitvenemu načrtu Kada, možnosti pridobivanja deležev zavarovalnice s strani javnih uslužbencev ... še ogromno neznanik, je konfederacija finančnemu ministru predlagala čim prejšnji sestanek ter pričakuje, da bo ministrstvo sindikatom omogočilo vplivati na besedilo zakona v skladu z interesi javnih uslužbencev. Kapitalna družba sicer že od leta 2004 upravlja z Zaprtim vzajemnim pokojninskim skladom za javne uslužbenke, v katerem se je doslej nabralo 400 milijonov evrov sredstev in so last javnih uslužbencev, zato konfederacija ne more pristati, da o usodi teh sredstvih ne bi mogla soodločati.

[ugodnosti]

Minus 20

Naslov ne govori o temperaturah, ki so končno postale pomladne, temveč o popustih za članice in člane Sviza pri najemu jadrnice ali plačilu programa kavitacije.

Podjetje **Neptun Yachting** (www.neptun-yachting.com) se ukvarja z oddajanjem plovil na Hrvaškem. Na Svizovi strani smo objavili njihovo ponudbo za najem jadrnic, ob tem pa dodajmo najpomembnejšo informacijo, da Svizovim članom omogočajo kar **20-odstotni popust**. Ponudbo v celoti, pogoje, cene ter termine najema najdete na Svizovi strani v razdelku Ugodnosti.

Terme Ptuj, s katerimi ima Sviz sklenjen dogovor o sodelovanju, pa prav tako članom sindikata še v maju ponujajo **20 odstotkov popusta** pri plačilu programov za oblikovanje postave. Wellness center Valens Augusta, ki deluje v sklopu Grand hotela Primus Ptuj, ponuja programe za oblikovanje telesa. Terapije izvajajo s pomočjo kavitacije in limfne drenaže. Pripravljene imajo tri različne kavitacijske programe (S, M in L), vse podrobnosti o tem, kaj vsebujejo, pa najdete na Svizovi spletni strani. Kot smo že omenili, Svizovi člani lahko ob odločitvi za program za oblikovanje postave plačajo le štiri petine cene.

[pravna pisarna] Piše TONE SELIŠKAR

Dodatki za delo v manj ugodnem delovnem času

Vrste posameznih dodatkov določa 23. člen Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS), njihova višina pa je določena v Kolektivni pogodbi za javni sektor (KPJS). Med drugimi dodatki zakon tako določa tudi dodatke za delo v manj ugodnem delovnem času. V 32. členu ZSPJS je določeno, da se smatra za delovni čas, ki je za zaposlene manj ugoden, izmensko delo, delo v deljenem delovnem času, delo v neenakomerno razporejenem delovnem času, delo ponoči, v nedeljo in na dan, ki je z zakonom določen kot dela prost dan ali praznik ter delo po izteku polnega delovnega časa. Isti člen zakona tudi določa, da dodatki za delo v manj ugodnem delovnem času pripadajo zaposlenemu le za omenjeni čas.

Kot smo že omenili, višino dodatkov za posamezne vrste dela v manj ugodnem delovnem času določa KPJS. Tako 40. člen KPJS določa, da znaša višina dodatka za izmensko delo v popoldanski in nočni izmeni oziroma za redno delo v popoldanskem času 7 odstotkov urne postavke osnovne plače zaposlenega. Pogoje, kdaj se neko delo šteje za popoldansko, pa določa KPJS v 85. a členu. Da je zaposleni upravičen do dodatka za delo v tem času, mora opraviti najmanj 60 odstotkov celotne mesečne ali 80 odstotkov celotne tedenske obveznosti v popoldanskem času. Za delo v popoldanskem času se šteje delo v vrtcih in dijaških domovih med 12. in 22. uro, v ostalih zavodih pa med 13. in 20. uro. Niso pa upravičeni do tega dodatka zaposleni, ki izvajajo podaljšano bivanje ter pedagoško in drugo strokovno delo, ki se konča do 16. ure.

Dodatek za delo v deljenem delovnem času, ki je določen v 41. členu KPJS, pripada zaposlenim v višini 13 odstotkov urne postavke osnovne plače zaposlenega. Do dodatka je zaposleni upravičen le, če prekinitve delovnega časa traja dve uri ali več in se obračuna le za čas po prekinitvi. Pri tem je treba opozoriti, da se prekinitve med posameznimi pedagoškimi urami, tudi če traja več kakor dve uri, v sklopu rednega delovnega časa ne smatra za delo v deljenem delovnem času.

Zaposlenemu pripada dodatek v višini 10 odstotkov urne postavke, če je njegov delovni čas neenakomerno razdeljen, kot to določa 42. člen KPJS. To je takrat, ko je polni delovni čas zaposle-

nega razporejen na manj kot štiri dni v tednu ali pa na več kot pet zaporednih delovnih dni v tednu. V prvem primeru zaposlenemu pripada dodatek 10 odstotkov za ure, ki presegajo osemurni delovnik, v drugem pa za ure, opravljene v šestem in sedmem delovnem dnevu.

Delovni čas zaposlenega je lahko razporejen tudi tako, da ima v enem delovnem dnevu dve ali več prekinitve delovnega časa, ki trajajo najmanj uro. Za ure, opravljene v takem delovnem času, zaposlenemu pripada 20 odstotkov urne postavke osnovne plače zaposlenega. Tudi tu je treba poudariti, da ne gre za prekinitve, če te nastanejo ob prekinitvi pedagoškega procesa v sklopu rednega delovnega časa.

Dodatek za delo ponoči določa 43. člen KPJS in znaša 30 odstotkov urne postavke osnovne plače zaposlenega. Tudi ta dodatek se obračunava le za čas, ko zaposleni dela ponoči. Zakon o delovnih razmerjih v svojem 149. členu določa, da se za delo ponoči šteje delo med 23.00 in 6.00 uro naslednjega dne, KPJS pa določa, da se za nočno delo šteje delo med 22.00 in 6.00 uro naslednjega dne.

Dodatek v višini 75 odstotkov urne postavke osnovne plače zaposlenega pripada zaposlenemu za delo v nedeljo, in sicer le za ure, ko zaposleni na ta dan dela. Če dela na praznik ali na dan, ki je z zakonom določen kot dela prost, pa pripada zaposlenemu dodatek v višini 90 odstotkov urne postavke osnovne plače. Dobro je vedeti, da se dodatek za delo v nedeljo in dodatek za delo na dan, ki je zakonom določen kot dela prost, med seboj izključujeta. Te dodatke določa 44. člen KPJS.

Dodatek za delo po izteku polnega delovnega časa določa 45. člen KPJS. Za to delo je zaposleni upravičen do dodatka v višini 30 odstotkov urne postavke osnovne plače, in sicer le za ure, ki jih opravi po izteku polnega delovnega časa.

Za konec naj omenimo še, da kljub trditvam nekaterih delodajalcev, da Ministrstvo za šolstvo in šport teh dodatkov ne izplačuje, MŠŠ te dodatke izplačuje. Delodajalec mora na MŠŠ le nasloviti obrazloženo zahtevo za izplačilo zgoraj navedenih dodatkov.